

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **M.C.** bývajúceho v Ž., zastúpeného JUDr. R.K., advokátom v B., proti odporcovi **T. S. s. r. o.**, so sídlom v Ž., zastúpenému JUDr. Š. B., advokátom v B., **o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru**, vedenej na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 13 C 162/2010, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. apríla 2011 sp. zn. 14 Co 116/2011, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. apríla 2011 sp. zn. 14 Co 116/2011 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Žiar nad Hronom rozsudkom z 24. novembra 2010 č. k. 13 C 162/2010 – 39 určil, že výpoveď daná odporcom navrhovateľovi zo dňa 15. 2. 2010 je neplatná. Vo zvyšku návrh (na určenie neplatnosti výpovede danej odporcom navrhovateľovi z 24. 2. 2010) zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. Dospel k záveru , že výpoveď daná odporcom navrhovateľovi 15. 2. 2010 podľa § 63 ods. 2 písm. b/ Zákonníka práce je neplatná , lebo navrhovateľ odmietol prijať zmenu pracovnej zmluvy týkajúcej sa druhu práce - miešača kalot zo zdravotných dôvodov (ktorá skutočnosť ani nebola v konaní spornou) a s jej odvolaním (zo strany odporcu) nesúhlasil . Súčasne dospel k záveru , že výpoveď daná odporcom navrhovateľovi 24. 2. 2010 podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce je platná, pretože boli splnené všetky podmienky výpovedného dôvodu podľa tohto ustanovenia t. j. organizačná zmena u zamestnávateľa (odporcu), nadbytočnosť

zamestnanca (navrhovateľa) a príčinná súvislosť medzi nimi. Bolo preukázané, že odporca nemal možnosť navrhovateľa ďalej zamestnávať prácami dohodnutými v pracovnej zmluve (fóliovača) z dôvodu zníženia celkového počtu zamestnancov s cieľom zvýšiť efektívnosť práce. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie navrhovateľa vo výroku, ktorým bol návrh zamietnutý, rozsudkom z 19. apríla 2010 sp. zn. 14 Co 116/2011 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti (aj vo výroku o trovách prvostupňového konania) potvrdil . Vyslovil, že v nenapadnutej časti sa rozsudku okresného súdu nedotýka a odporcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V plnom rozsahu sa stotožnil so záverom prvostupňového súdu o splnení podmienok pre skončenie pracovného pomeru odporcu s navrhovateľom výpoveďou z 24. 2. 2010 podľa ustanovenia § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce. Keďže v rámci riešenia organizačnej štruktúry bolo poskytnuté navrhovateľovi pracovné miesto, ktoré odmietol a inú vhodnú prácu pre neho zamestnávateľ (odporca) nemal, bol daný výpovedný dôvod pre skončenie pracovného pomeru výpoveďou. Tvrdenie navrhovateľa v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa , (že odporca ako zamestnávateľ neprerokoval skončenie pracovného pomeru výpoveďou podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce so zástupcami zamestnancov) vyhodnotil za nedôvodné, lebo takýto doklad odporca do spisu doložil. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dovolanie navrhovateľ. Navrhol ho zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietal odňatie mu možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) postupom odvolacieho súdu tým, že nenariadil na prejednanie odvolania pojednávanie , i keď bolo treba doplniť dokazovanie. Odporca totiž doplnil dokazovanie doložením dokladu o prejednaní výpovede so zástupcami zamestnancov až po rozhodnutí prvostupňového súdu, ktorú skutočnosť namietal v odvolaní a čo konštatoval aj odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia. Namietal tiež nesprávne právne posúdenie veci v tom smere, že súd akceptoval protiprávny stav zapríčinený dvomi súbežne danými výpoveďami zo strany odporcu navrhovateľovi . Podľa jeho názoru nie je možné, aby zamestnávateľ dal zamestnancovi výpoveď v čase , kedy už jednu výpoveď danú mal a táto je účinná a nebola zákonným spôsobom zrušená, ani odvolaná a ani vyhlásená za neplatnú. Celkom iná situácia by bola pri akumulovaní viac výpovedných dôvodov v jednej výpovedi, ktorú súdna prax pripúšťa.

Odporca navrhol dovolanie ako nedôvodné zamietnuť a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) , skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému je takýto opravný prostriedok prípustný.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 253 ods. 3, 4.

Dovoláním navrhovateľa nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nevyslovil záväzný právny názor , od ktorého by sa odvolací súd mohol odchýliť a nejde ani o prípad týkajúci sa neplatnosti zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3, 4. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie nie je podľa § 238 O. s. p. prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. , ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou , či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho

súdu (rozsudku či uznesení), ak konanie , v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania navrhovateľa preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

Vzhľadom na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom odvolacieho súdu nebola navrhovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu procesných práv, ktoré účastníkovi občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen samotným rozhodnutím, ale aj činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza.

Dovolateľ namietal odňatie mu možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) postupom odvolacieho súdu tým, že nenariadil pojednávanie, i keď bolo treba doplniť dokazovanie.

Zákon č. 384/2008 Z. z. , ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky súdny poriadok , s účinnosťou od 15. októbra 2008 zmenil obsah predchádzajúceho znenia ustanovenia § 214 O. s. p. tým, že inak vymedzil prípady, kedy odvolací súd má povinnosť nariadiť na prejednanie odvolania pojednávanie a kedy môže o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 214 ods. 1 O. s. p. v znení účinnom od 15. októbra 2008 na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého

stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

V ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p. v znení účinnom od 15. októbra 2008).

Podľa § 372 ods. 1 O. s. p. na konanie začaté pred 15. októbrom 2008 sa použijú predpisy účinné od 15. októbra 2008, ak nie je ďalej ustanovené inak.

Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ (až) v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa , ktoré podal osobne na súde prvého stupňa 24. februára 2011 (čl. 48) namieta (okrem iného) nesplnenie (hmotnoprávnej) podmienky platnosti výpovede podľa § 74 Zákonníka práce t. j. jej neprerokovanie so zástupcami zamestnancov , ktorou podmienkou sa súd prvého stupňa nezaoberal (zo zápisníc o pojednávaní z 13. októbra 2010 a z 24. novembra 2010 , ako aj a z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva , že by sa ňou zaoberal). Dôkaz o splnení tejto podmienky platnosti výpovede (prerokovanie návrhu na skončenie pracovného pomeru so zástupcami zamestnancov T. S. s. r. o.) zaslal odporca súdu prvého stupňa 18. marca 2011 s vyjadrením k odvolaniu (čl. 53 – 54) , teda až po rozhodnutí súdu prvého stupňa, ktorú skutočnosť konštatoval aj odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku (čl. 67). Odvolací súd po predložení mu spisu s opravným prostriedkom 8. apríla 2011 rozhodol o odvolaní navrhovateľa bez nariadenia odvolacieho pojednávania 19. apríla 2011 (oznámenie o vyhlásení rozhodnutia 19. apríla 2011 , zverejnené na úradnej tabuli 13. apríla 2011 a zápisnica o vyhlásení rozhodnutia pred odvolacím súdom z 19. apríla 2011 - čl. 62) .

Z uvedeného možno vyvodiť, že bol daný dôvod pre nariadenie pojednávania odvolacím súdom podľa § 214 ods. 1 písm. a/ O. s. p., t. j. bolo totiž treba doplniť dokazovanie na okolnosť splnenia (hmotnoprávnej) podmienky platnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou odporcu s navrhovateľom v zmysle § 74 Zákonníka práce. Potom postupom odvolacieho súdu nerešpektujúcim platnú úpravu Občianskeho súdneho poriadku o potrebe nariadiť odvolacie pojednávanie , sa navrhovateľovi odňala možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Navrhovateľ teda dôvodne namieta, že konanie, ktoré predchádzalo vydaniu rozhodnutia odvolacieho súdu má vadu podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Uvedená skutočnosť, že došlo k procesnej vade podľa § 237 písm. f/ O. s. p. je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne. Vzhľadom na dôvody, ktoré viedli k zrušeniu napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, nezaoberal sa dovolací súd ďalšími námietkami navrhovateľa uvedenými v dovolaní.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O. s. p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 17. augusta 2011

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť :

Hrčková Marta